

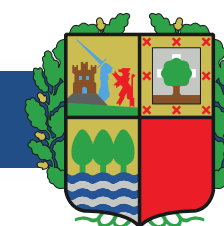

udalsarea 2030

udalerrri jasangarrien euskal sarea
red vasca de municipios sostenibles

OSALANen zeregina eta identifikazioa

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

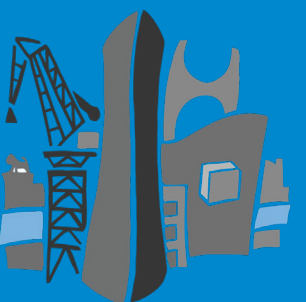
OSALANen zeregina eta identifikazioa

Papel de OSALAN e identificación

Ibon Izaguirre Suso
LAP teknikaria
OSALAN Gipuzkoako LZ
i-izaguirresuso@euskadi.eus

NOLA EGIN AMIANTOAREN UDAL-ERROLDAK EAEN
COMO ELABORAR CENSOS MUNICIPALES EN LA CAPV

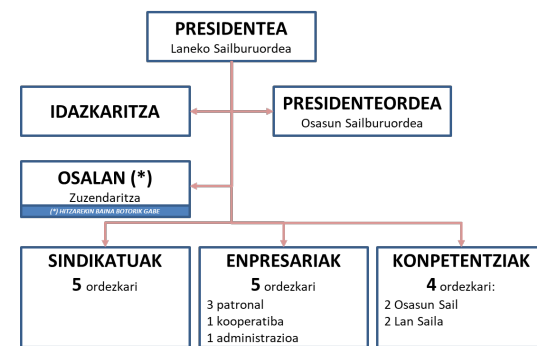

Osalan

Laneko Segurtasun eta Osasunerako Euskal Erakundea

NORTZUK gara ...

- Eusko Jaurlaritzaren erakunde autonomoa.
- Laneko segurtasun eta osasunaren arloko organo aholkularia.
- Kontseilu Nagusia.
- Amiantoari dagokionez:
  - Osasun Agintaritza (lan-eremua).
  - "Laguntza teknikoa".

Nortzuk EZ gara ...

- Lan Agintaritza.
  - Eusko Jaurlaritzako Lan eta Gizarte Segurantzza Zuzendaritza.
- Lan Ikuskaritza.

- Ingurumen Agintaritza.
- OSAKIDETZA.

Gure ohiko jarduerari buruzko informazioa

Arlo TEKNIKOAN:

- Amiantoa kentzeko "lan-planen" berri ematea.
  - EAEn, 2023an: > 750 plan espezifiko.
  - Txostena egin aurreko bisitak, edo gauzatze-aldian egindakoak; kanpaina espezifikoen edo bestelako zirkunstantzien arabera.
- Gaixotasun profesionalak ikertzea.
- AENOR-reko (besteak beste) taldeetan parte hartu.
- Kongresuak, ikastaroak, hitzaldiak, posterrak, eta abar.

Dokumentazioa, gure web orrian aurkitu dezakezu: www.osalan.euskadi.eus Eta kudeaketa-planak urteetan egin diren beste jarduera batzuk jasotzen ditu.

Gure ohiko jarduerari buruzko informazioa

Arlo TEKNIKOAN:

- OSALAN – EUDEL – IVAP/HAEE:
  - OSALANeko kudeaketa-plana.
  - EUDEL: Euskal UDalen ELkartea.
  - IVAP / HAEE: Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea.
- Amiantoaren kudeaketari buruzko prestakuntza eta udal-inbentarioak, udal-langileentzat.
- Helburua: “identifikatzeko erraza dena behar bezala izapidetzea / erretiratzea”.

		BIZKAIA	GIPUZKOA	ARABA
	DÍA 1 (teoría, vía zoom)		16 septiembre	
	DÍA 2 (teórico/práctico, vía zoom)	22 septiembre	23 septiembre	24 septiembre
	DÍA 3 (práctico, visita de campo)	29 septiembre	30 septiembre	1 octubre

13/05/2024 7

IDENTIFICACIÓN DE AMIANTO
Elaboración de inventarios municipales

DESCRIPCIÓN
El nivel de identificación de una actividad implica un grado de detalle que va desde la identificación de la actividad hasta la identificación de los materiales que la componen.

OBJETIVOS
Realizar un inventario, fundamentado en un nivel de información que permita la toma de decisiones sobre la gestión de los materiales de amianto.

FORMACIÓN
El personal que realiza el inventario debe estar formado en la identificación de los materiales de amianto y en el uso de los equipos y medios necesarios para ello.

EQUIPOS y MEDIOS
El personal que realiza el inventario debe disponer de los equipos y medios necesarios para ello, como son: cámara de vídeo, cámara de fotos, ordenador, etc.

DIFICULTADES
La identificación de los materiales de amianto puede ser difícil debido a la gran variedad de materiales que existen y a la gran variedad de usos que se les da.

RESULTADOS
El resultado de la identificación de los materiales de amianto es un inventario que permite conocer la cantidad y ubicación de los materiales de amianto en un municipio.

AUTOR: Ibon Izaguirre Susto
COLABORADOR: José Luis Bernal Comas
COLABORADOR: Aritz Arrien Fernández

El Simposio de Higiene Industrial
Santesteban, 19 y 20 de mayo de 2022
Ponencia de la Asociación

Dokumentazioa, gure web orrian aurkitu dezakezu: www.osalan.euskadi.eus Eta kudeaketa-planak urteetan egin diren beste jarduera batzuk jasotzen ditu.

Gure ohiko jarduerari buruzko informazioa

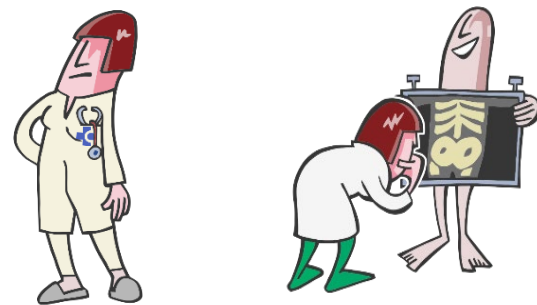
Arlo MEDIKOAN:

- Amiantoaren eraginpean dauden langileen fitxategia eta lotutako zereginak kudeatzea.
  - PERTSONAK: > 15.000.
  - Gaixotu direnak: <10%.
  - Urtean fitxategian 500 pertsona gehiago.
- Besteak beste ...

	GIZONAK	G gaixo	EMAKUMEAK	E gaixo	GUZTIRA	GUZTIRA gaixo
LANEAN (AKTIBOAK) 	2.325	13	41	-	2.366	13
POST-AKTIBOAK 	2.294	69	393	4	2.687	73
LANEAN EZ DAUDENAK (postokupazionala) 	7.781	737	504	36	8.285	773
HILDAKOAK 	1358	472	49	30	1.407	502
GUZTIRA	13.761	1.291	987	70	14.748	1.361

Eguneratze data: 2023ko martxoa

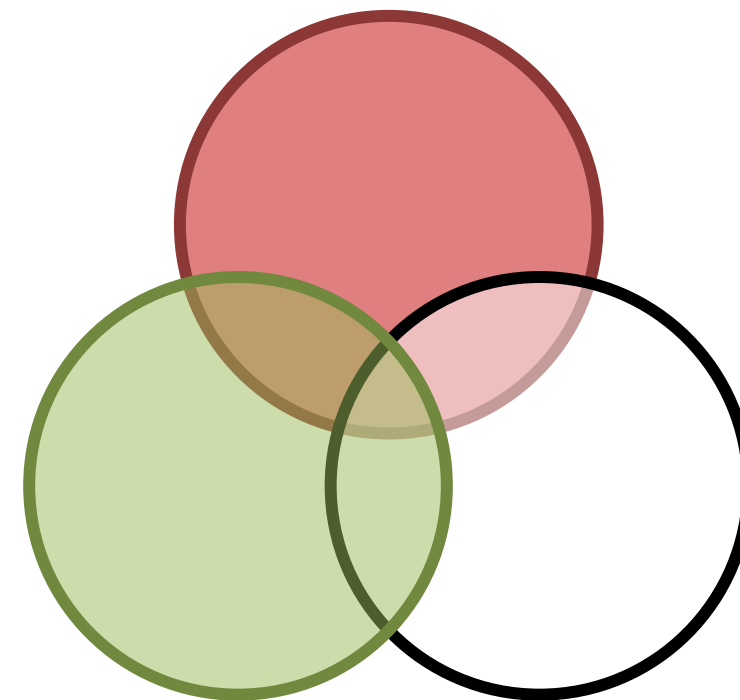

Dokumentazioa, gure web orrian aurkitu dezakezu: www.osalan.euskadi.eus Eta kudeaketa-planak urteetan egin diren beste jarduera batzuk jasotzen ditu.

Lan-ikuspegia vs Ingurumen-ikuspegia

“Instalazioen eta kokalekuen errolda”

- 7/2022 Legearen 14. xedapen gehigarria.
- **Ikuspegi bikoitza:**
  - Udala, herritarrei zuzendutako zerbitzu publikoa.
    - 14. XG-k noraino ematen du ahalmena "mundu pribatuari" amiantoaren identifikazioa egiteko/eskatzeko?
    - erretiratzeak egiaztatzen kanpo uzten du?...
    - ingurumen-alderdien ebaluazioa?

“LANEKO arriskuen ebaluazioa”

- 31/1995 Legea eta Prebentzio Zerbitzuen Araudia (“PZA”).

Ikuspegi bikoitza:

- Udala, bere jardueraren eraginpean dauden langileak dituen enpresa/erakunde gisa.
- Osasunaren zaintza.
- Amianto-zuntzen eraginpean egoteko arriskua duten lanak egitea.
- ... langileekin.

- **NORK EGINA?** Udalaren prebentzio antolamenduak.

	ENPRESARIA	PREBENTZIO - ANTOLAMENDUA	ERAKUNDE ESPEZIALIZATUA
Nori buruz ari gara?	Enpresaren ordezkaria...	Izendutako langilea. KPZ, EPZ, MBPZ • II kapitulua RSP (39/97 ED)	RERA ENPRESA, Lan Agintaritzak baimendutako lanetan (erretiratze-lanetan edo beste batzuetan) esperientzia duena. HIC2006 ED-aren 1.2 artikulua erabiltzen duten erakundeak (enpresak edo langile-entzunezkoak) edo erakunde espezializatuak izan behar dira. ZERGIATIK?
Zer bete behar du?	Zure enpresaren ARRISKUEN EBALUAKETA : • Norberaren jardura. • Aplikatutako jardura. • Instalazioen mantentze-lanak barne: 3.2. Artikulua 374/2003 ED, kimikoak.	METODOA • 5.3. Artikulua RSP (39/97 ED). Aukeren artean: UNE (171.370-2) araua.	396/2006 ED : 3.1 artikulua: • "Jarduera..."; 11.4 artikulua: • Laginak hartzeko "plan de trabajo"; 12 artikulua: • Baimenaren tramitazioa.
Nork egin behar du?	Enpresaren PREBENTZIO - ANTOLAMENDUA .	BALABIDE PROPIOAK , edo Bere jardueraren zail bat azpikontratuz gero: • RSP (39/97 ED) 19.2.a) artikulua. ERAKUNDE ESPEZIALIZATUA : 396/2006 ED 11.5 artikulua: RERA enpresaren azpikontratazioa, Lan-plan baimendua duena.	ZERTIFIKATUTAKO ENPRESA? • EGIAZTATUTAKO IKUSKATZAILAK?: UNE 171.370-2 arauan?

Gure ohiko jarduerari buruzko informazioa

UDALEI (bakarka edo elkartuta) buruzkoa:

- Papera / Rola:
  - Obren sustatzailea.
  - Obra-lizentziak.
  - *Ur-hornidurako instalazioen mantentzailea / kudeatzailea.*
  - *Garbiguneak, hondakinen kaleko bilketa, emergentziak, ...*
- EAEko Udala RERA enpresa gisa, gaur egun:
  - 5 udalek izena eman dute, eta 109 langile daude fitxategian.
  - 22 udal EZ daude inskribatuta, eta 269 langile daude fitxategian.
  - 9 langilek patologiak garatu dituzte.
  - Lanbideak/Lantokiak:

Identifikazioa:
“zer”, “zergatik” eta “zertarako”

eta “nola” zertzelada bat
LANEKO ARRISKUEN
ikuspegitik

2006/396ko ED-aren 10.2 artikulua:

- **Obra bat hasi baino lehen:**
  - Proiektuan (Segurtasun eta Osasun Estudioan).
  - Laneko Arriskuen Ebaluaketan.

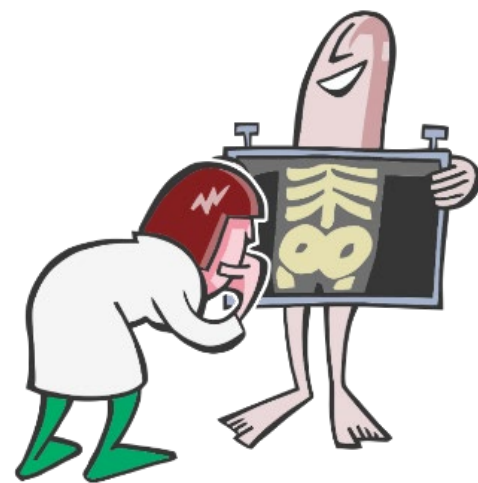

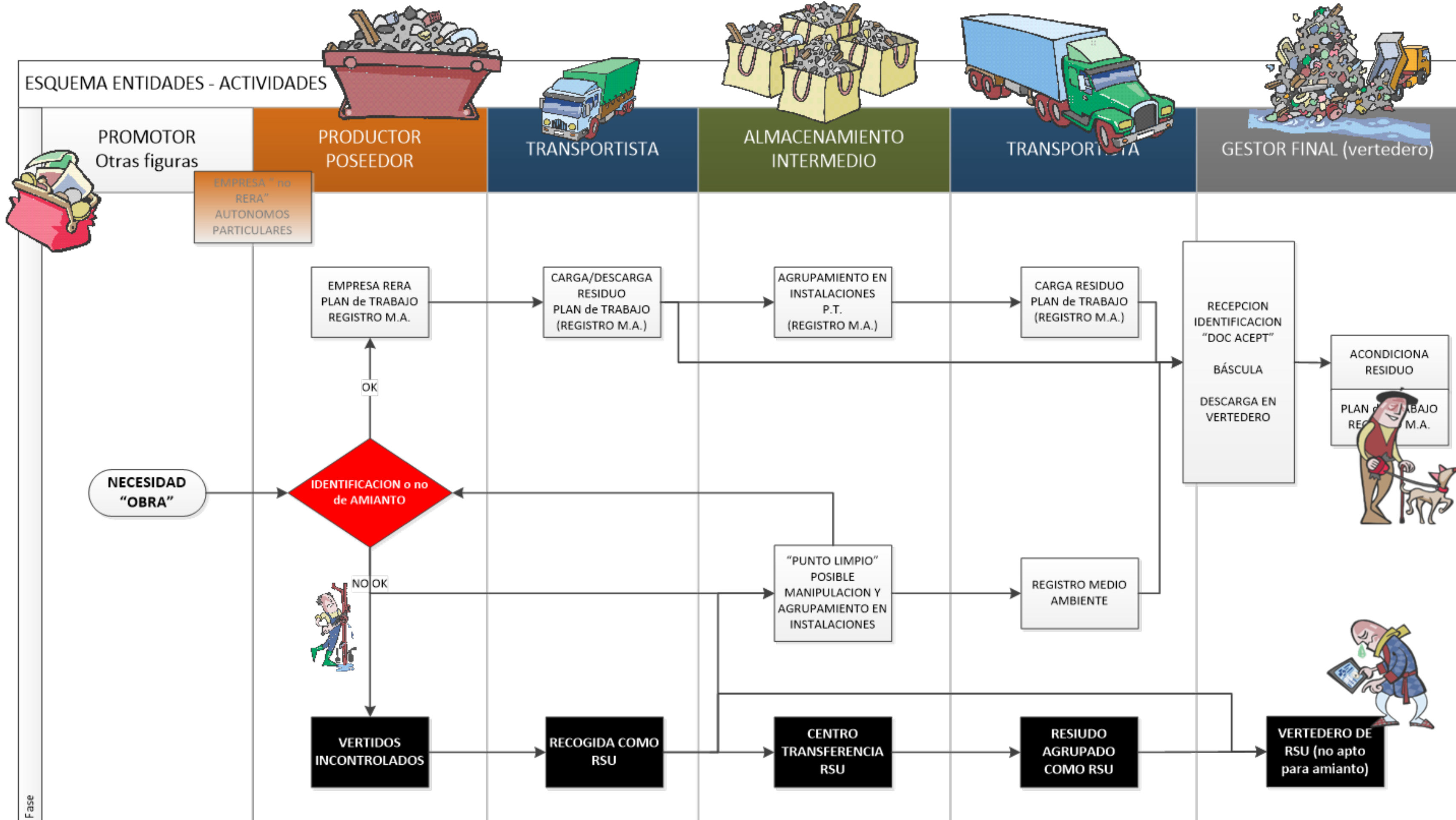
2001/374 ED-aren 3.2 artikulua:

- **Instalazioen mantentze-lanak barne:**
  - Langileen eskubidea da.
  - Azpikontratekin, berdin.

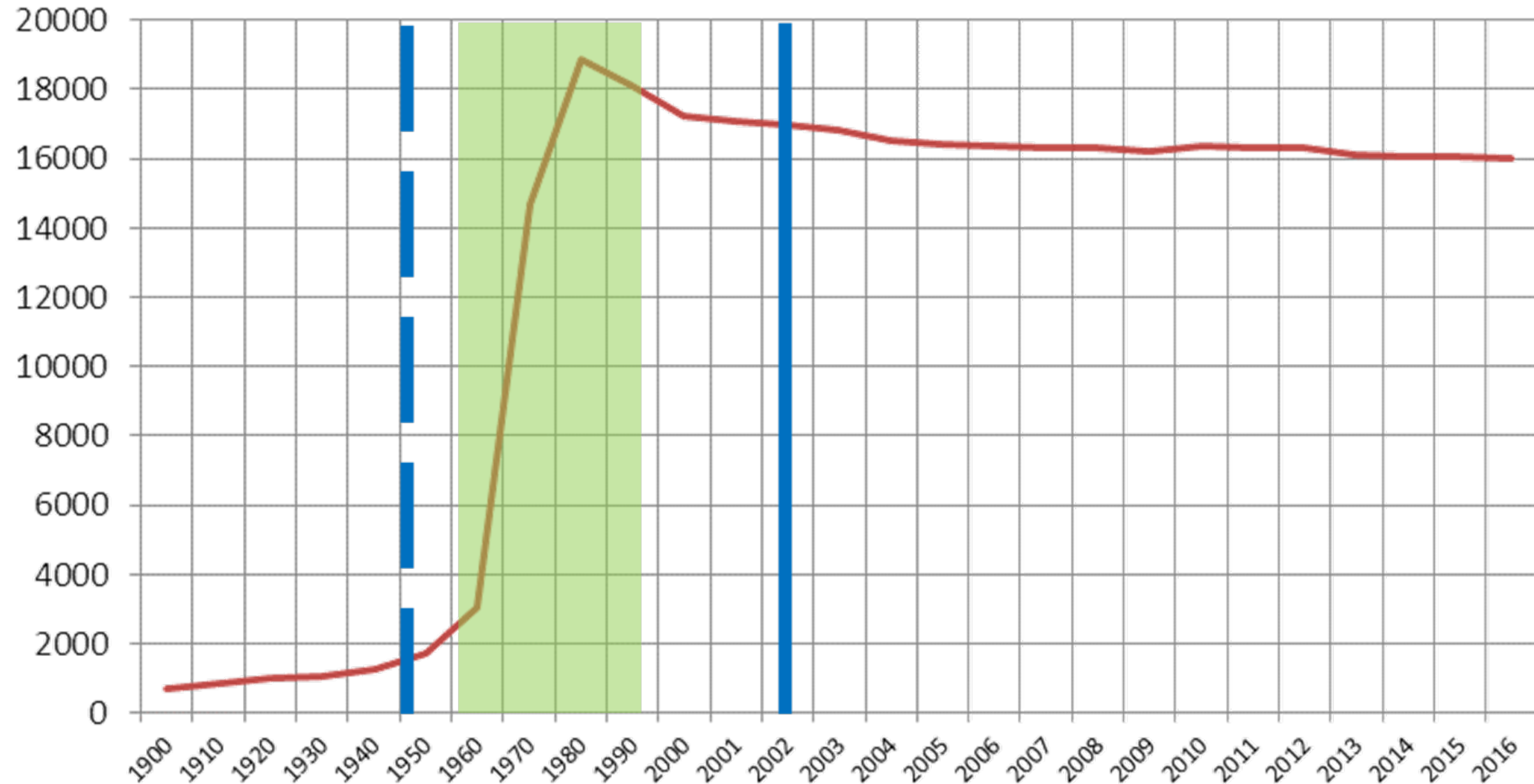

Osasun kontuekin ari garelako

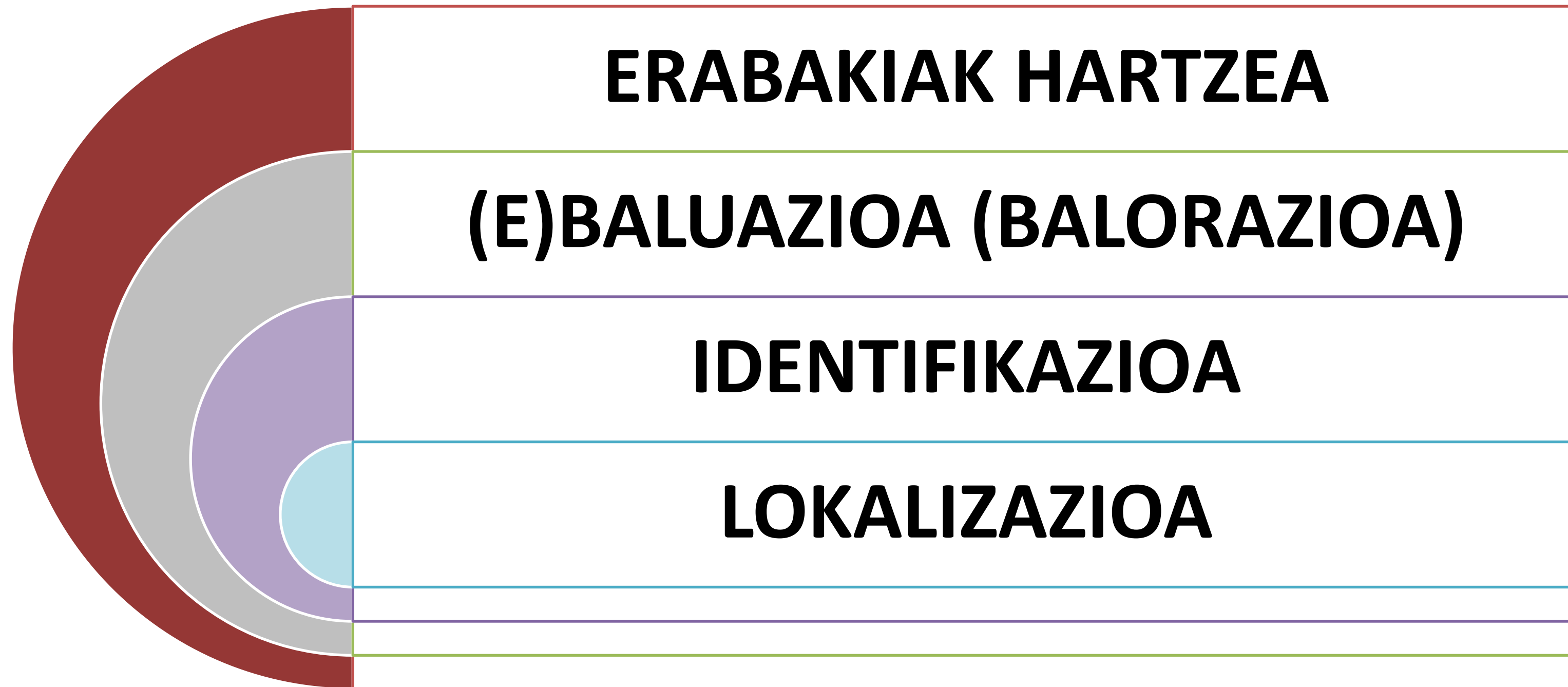

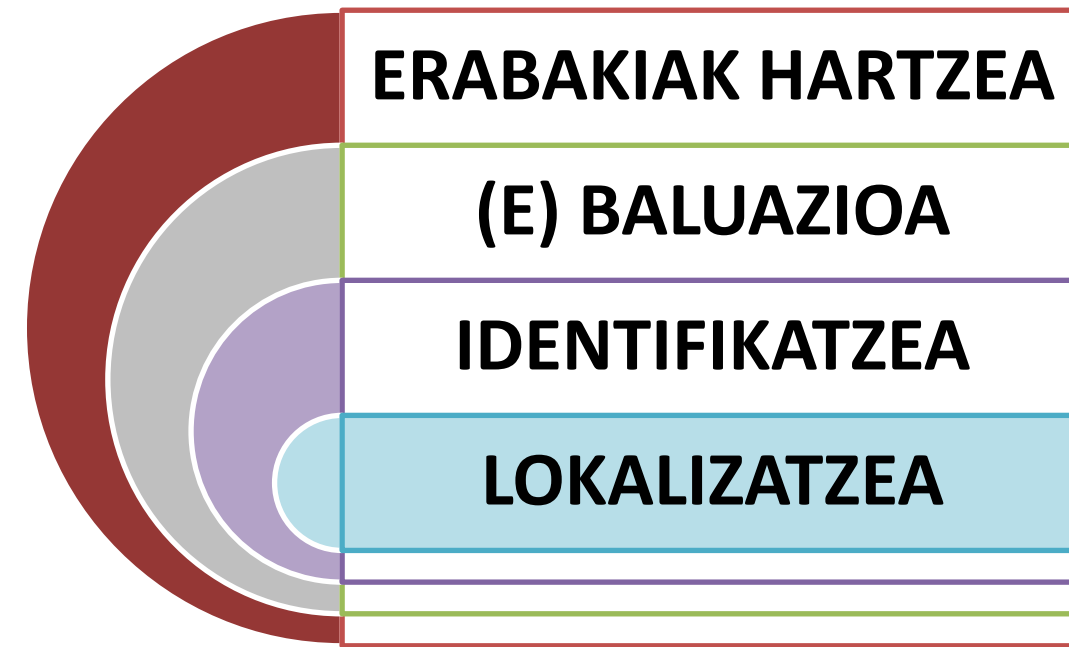
EAEko udalerrri bateko biztanleriaren BILAKAERA

4 urrats sendo

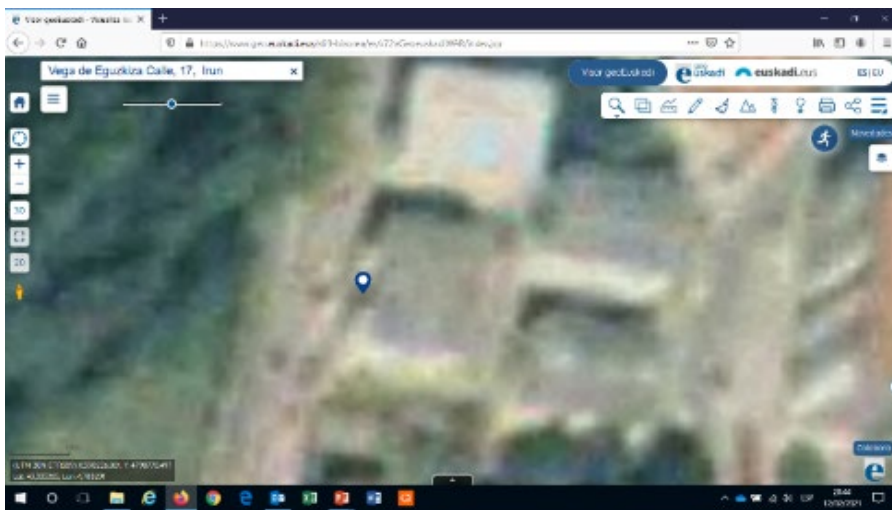
4 urrats sendo

- “LOKALIZAZIOA”:

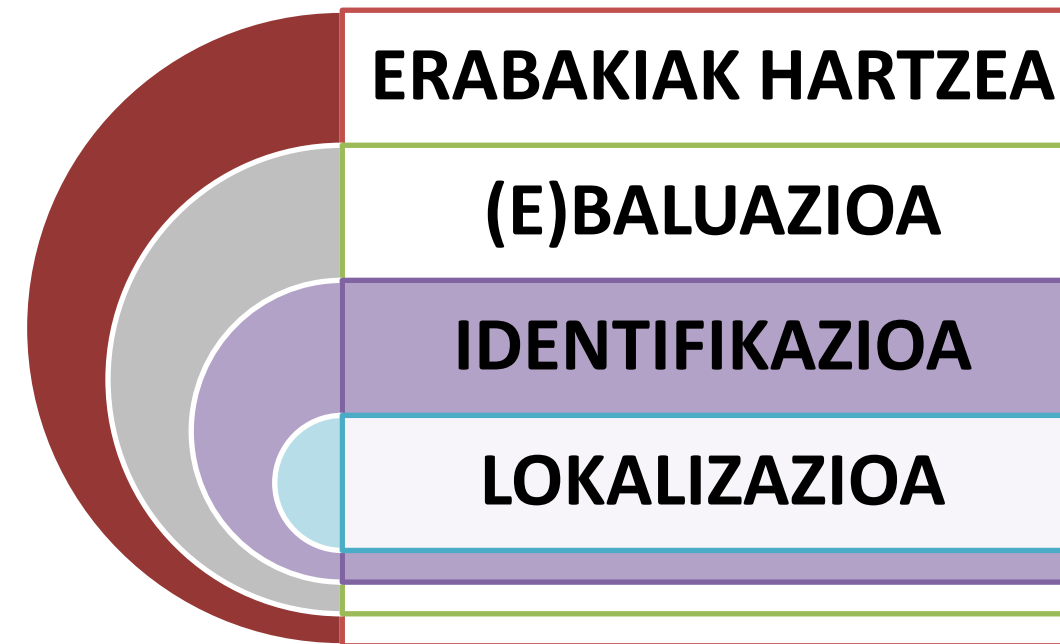
- Non bilatu ez badakizu, nekez aurkituko duzu.

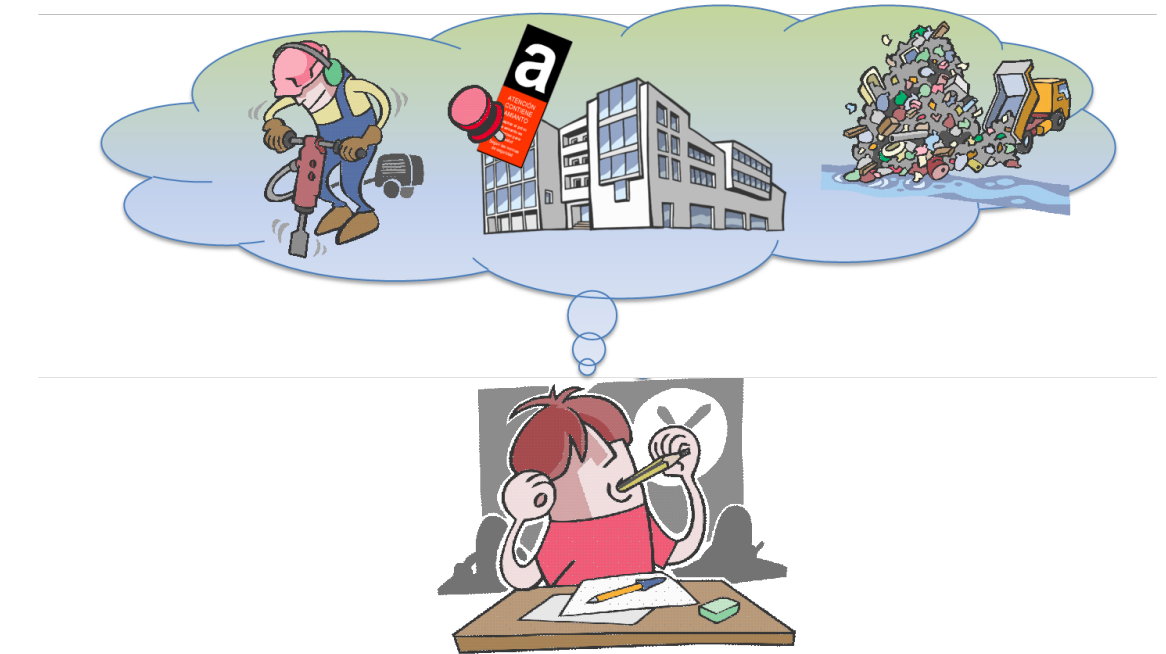
Agian hemen ez duzue ikusiko, baina amiantodun fibrozementuzko plaka uhinduak daude.

4 urrats sendo

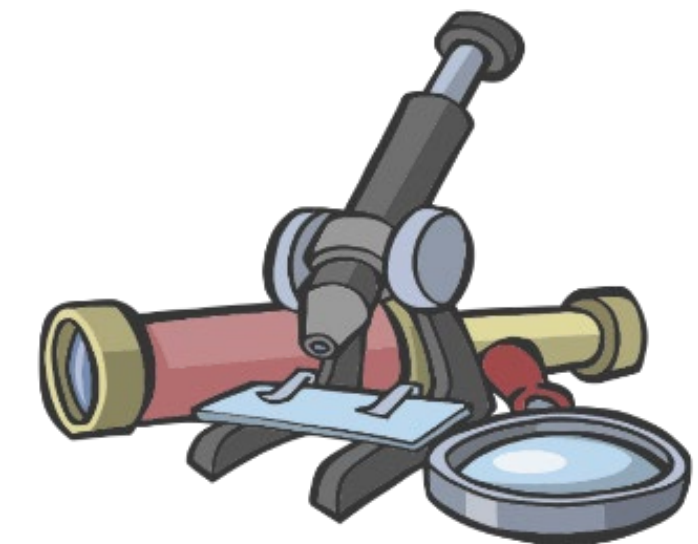
• “IDENTIFIKAZIOA”:

- Proiektugile eta iritzi profesionala.
- Laborategirako laguntza tekniko osagarriak hobetzen ari dira.

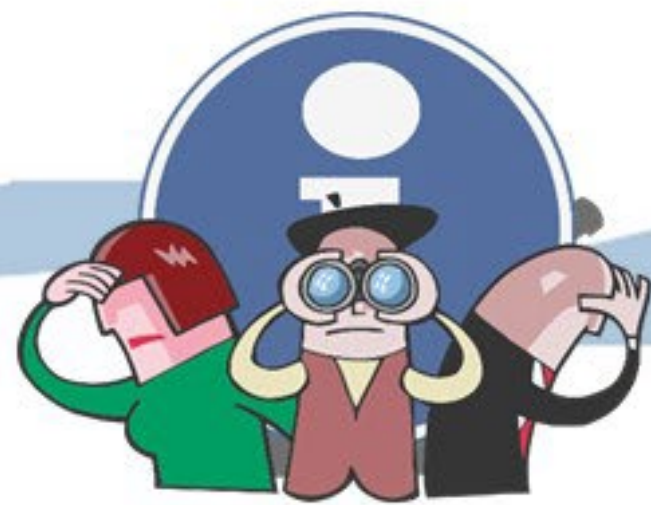

Material susmagarrien edo ustezko materialen lagin fisikoak hartzea, eta ondoren laborategian analitika egitea.

- Material susmagarrien edo ustezko materialen lagin fisikoak hartzea, eta ondoren laborategian analitika egitea. **ADI!! RERA enpresa + lan-plana.**

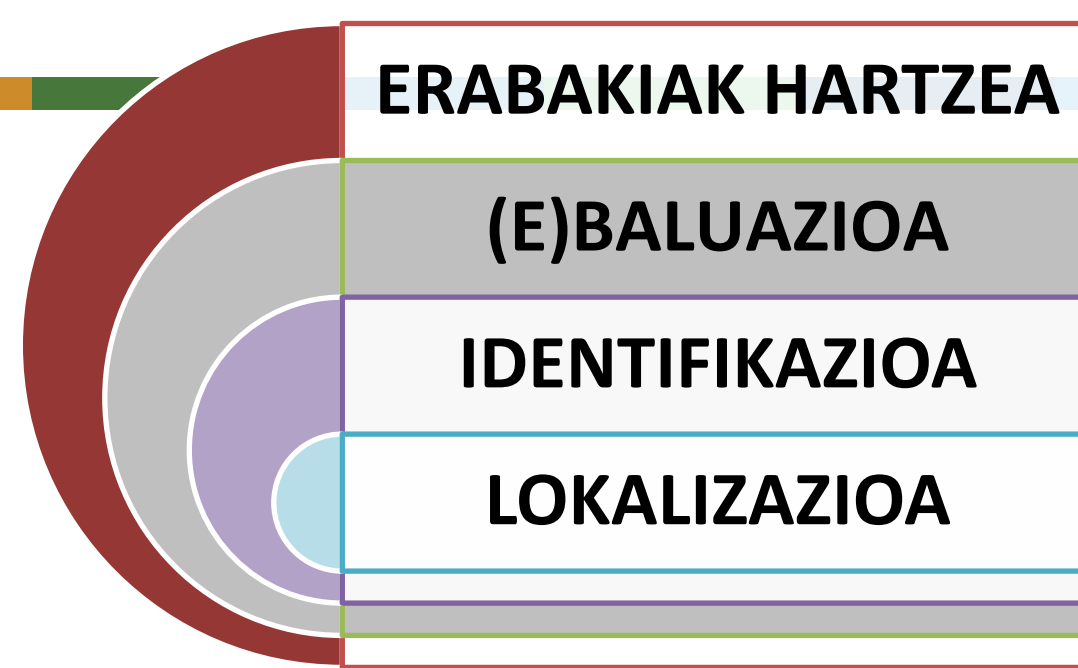

Amiantoak atzetik dut...

<p>Amiantoak atzetik dut...</p> <p>44</p>	<p>Etxean nagoenetik...</p> <p>45</p>	<p>Landareak ureztatu behar dira...</p> <p>46</p>
<p>Nola iristen da ur hori etxera? Internet?</p> <p>47</p>	<p>Edo eguzkitik babestu...</p> <p>50</p>	<p>Kalera!!!</p> <p>54</p>
<p>Zelai izen du kale honek?</p> <p>57</p>	<p>Eta norbait bidean...</p> <p>58</p>	<p>Eta, bide batez, zaborra botako dut</p> <p>59</p>
<p>Paseoak helmuga balizuen, heldu da ordua</p> <p>60</p>	<p>Kastola / Haurtzaindegia</p> <p>61</p>	<p>Gozaren merendatzera</p> <p>64</p>
<p>Hiriarteko autobusa hartuko dugu...</p> <p>66</p>	<p>... AP-3 autobidetik doana...</p> <p>67</p>	<p>Hemen harri-lubeta</p> <p>69</p>
<p>Erosketak egiteko ordua da, lehenik hemen</p> <p>73</p>	<p>Gaur egun, hiletetara baino ez naiz joaten</p> <p>85</p>	<p>Loluko aireportua</p> <p>87</p>

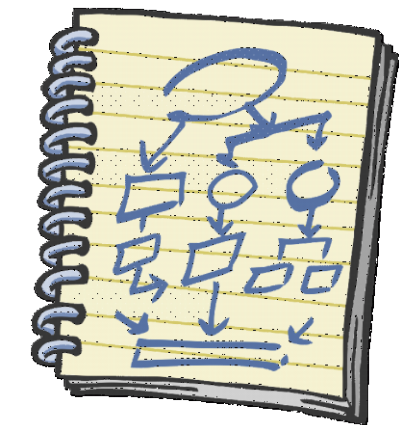
4 urrats sendo

- “(E) BALUAZIOA” edo EBALUAZIOA vs BALORAZIOA:

- UNE 171.370-2 arauan, “1. motako” ikuskapenetan, hasierako helburua ez da amiantoa kentzea.

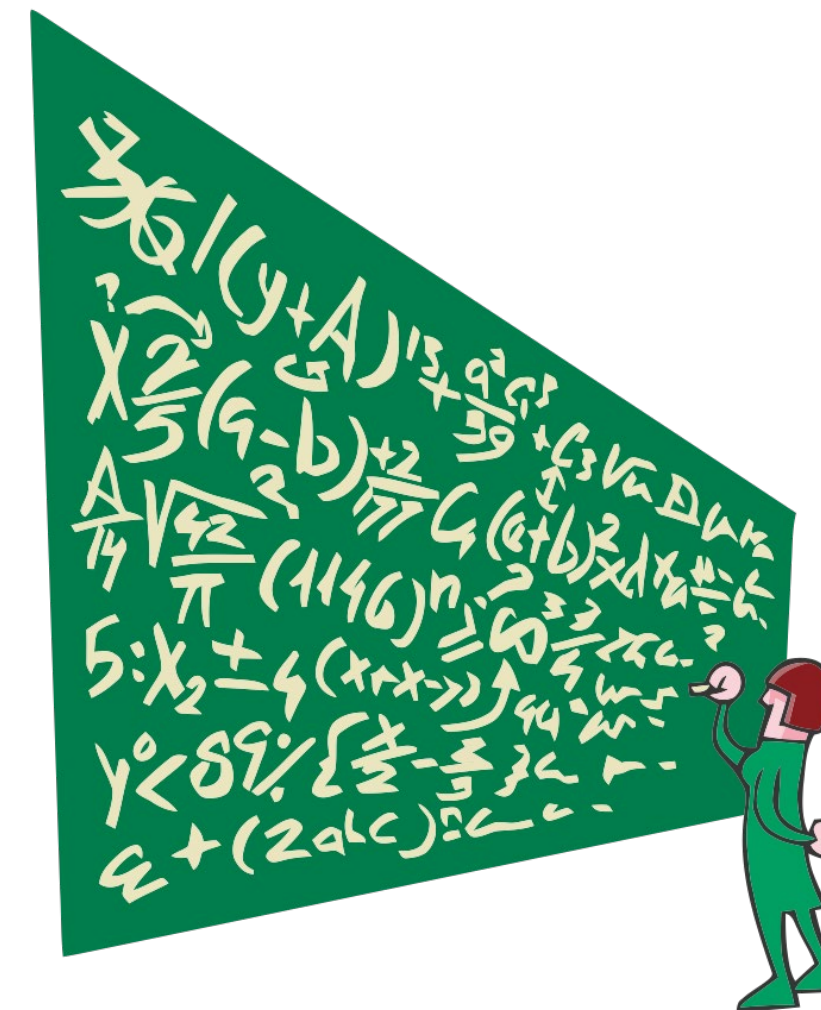
- “Arriskua orotara” = $(\sum 1 \text{ taulako faktoreak}) \times 2 \text{ taula}$

- 1 Taula: 7 faktoreen balorazio partziala:

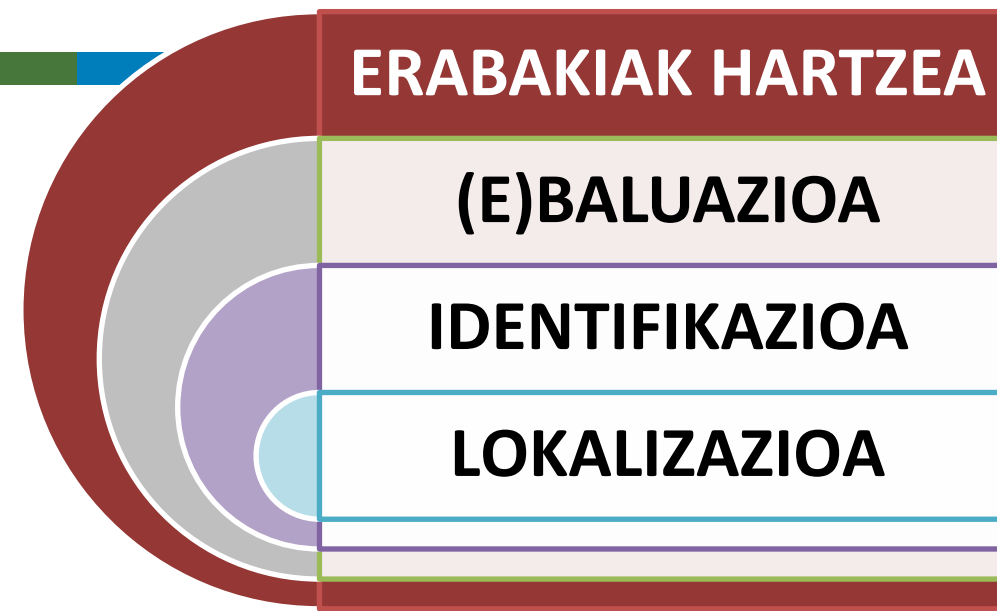
1. Kokapena (lokalizazioa).
2. Kopurua.
- Irisgarritasuna:
  3. Erabiltzaileena.
  4. Teknikariena (instalazioak, ...).
5. Esposiziopean dauden pertsonak.
6. Materialaren egoera.
7. Amianto-mota.

- 2 Taula: materialaren hauskortasuna.

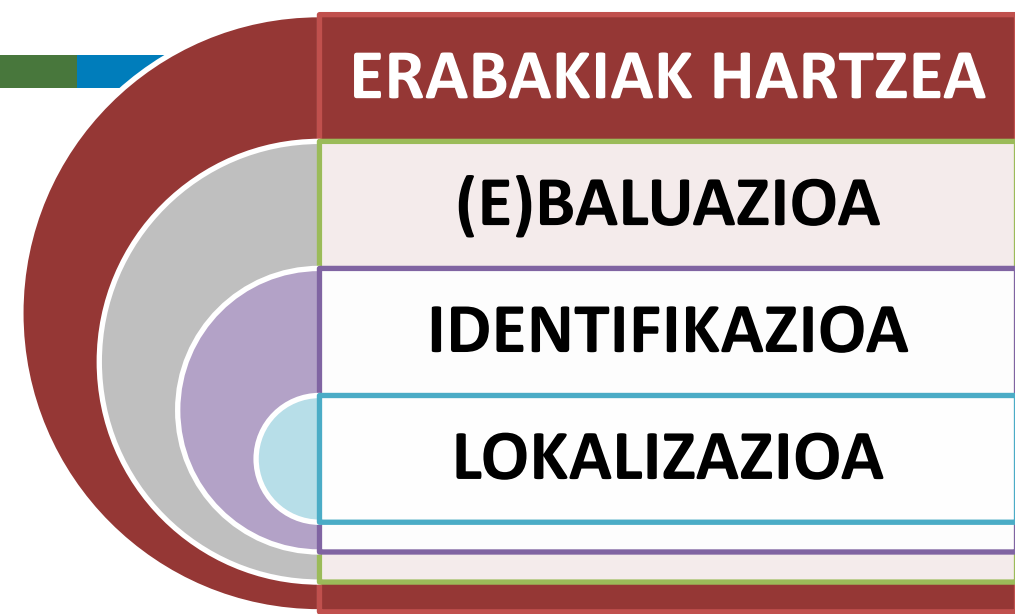
4 urrats sendo:

“ERABAKIAK HARTZEA”:

BALORAZIOA	LEHENTASUNA	AUKERAK
40-100	I	a) Kentzea eta ezabatzea
20-39	II	a) Kentzea eta ezabatzea b) Egonkortzea eta konfinatzea
0-19	III	a) Kentzea eta ezabatzea b) Egonkortzea eta konfinatzea c) Esku ez hartzea

EZABAKETA ez den beste edozein ekintzak eskatzen du: AMaren KUDEAKETA PLANA ezartzea

4 urrats sendo:

“ERABAKIAK HARTZEA”:

- **Kentzea eta ezabatzea:** RERA enpresa eta “lan-plana” onartua (396/2006 ED).
- **Egonkortzea eta konfinatzea:** aldez aurreko operazioak dauden edo ez kontuan hartuta:
  - **arnasteko arriskuko jarduera bada:** RERA enpresa eta “lan-plana” onartua (396/2006 ED).
- **Esku ez hartzea:** INSSTeko amiantoari buruzkoa gidan adibideak ikusgai (1 eta 2 gehigarriak)

Figura 1. Fases del proceso de diagnóstico de amianto en instalaciones o lugares de trabajo y su relevancia para la gestión segura de los MCA en la empresa.

ERABAKIAK HARTZEA

(E)BALUAZIOA

IDENTIFIKAZIOA

LOKALIZAZIOA

4 urrats sendo:

“ERABAKIAK HARTZEA”:

- Ezin direnak egin ...

BUKATZEKO

Eta betiko gogoratzeko

Turismo-kanpaina hura bezala

*Hemen badira ahaztu behar ez diren
beste esaldi batzuk*

NOLA EGIN AMIANTOAREN UDAL-ERROLDAK EAEN
COMO ELABORAR CENSOS MUNICIPALES EN LA CAPV

- **Laneko Arriskuen Ebaluazioa Vs Instalazioen eta kokalekuen errolda.**

- **Amiantoa nonahi dago.**

- *"Amiantoa duen material bat dagoen lekuan, gehiago dago".*
- *"Ez dago inoiz, baina beti agertzen da" (adibidez, eraispinak).*
- *"Ezagutzen ez duzuna, ez zara identifikatzeko gai".*

Baina amiantoa duten material guztiek ez dute arrisku maila bera.

- **Amiantoa identifikatzea ezinbestekoa da erabaki egokiak hartzeko.**

- **Identifikazioa fase *goiztiarrean*:**

- (Egingo den) Obra eta instalazioen mantentze-lanak bizkortzen ditu.

Bitartean, arriskua kudeatzen du, materiala seinaleztatzen du, arriskuari buruzko informazioa ematen du, etab.).

- Etorkizuneko osasun-arazoak saihesten ditu: norberarenak eta hirugarrenenak.

"Amiantoak hil egiten du, eta fibrozementuak ere bai"

- Hondakinen kudeaketa egokia errazten du.

Helburua: ustekabeko eta oharkabean esposizioak saihestea

- Beharrezkoa da lanbide askotan.

Eta horrela hobeto aurre egin dakiroke lanari, oharkabean arriskurik gabe

- **Lanbide askotan amiantoa identifikatzeko /... prestakuntza beharrezkoa da: lanbide-gaikuntza ez da nahikoa.**

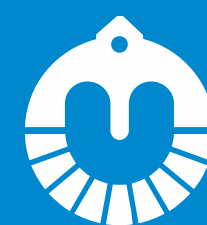

IKUSI ARTE!

i-izaguirresuso@euskadi.eus

OSALAN Gipuzkoa LZ

www.osalan.euskadi.eus

udalsarea
2030